

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА СВЕТИЯ СИНОД НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХVІІІ, БРОЙ 8

СОФИЯ, 1-15 АПРИЛ 2017 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

www.synodalpressbg.blogspot.bg

Албон

Победа над всяка смърт

стр. 3

Обновлението на храм „Св. Възкресение“ в Йерусалим

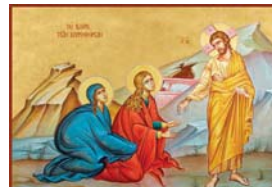
стр. 5

Чудото на Благодатния огън

- Съвременни свидетелства
- Древни исторически свидетелства

стр. 4, 7

Теология

Посланието на радостта

Гласът на св. отци

Размишление за възкресния ден и съботата

стр. 6

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Патриаршеско и синодално пасхално послание

Като видяхме Христовото Възкресение, нека се поклоним на светия Господ Исус, Който едничък е безгрешен.

В пресветлия ден на тържеството на нашата вяра, на пълногата на нашата надежда и неизразимата ни радост поради всепобеждаващата Божия любов, отново се обръщаме към всички вас с пасхалния поздрав:

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Тържествуваме и сърадваме, заедно с цялата Божия Църква, на Христовата победа над смъртта и ви призоваваме в този ден към пълнота на радостта, дела на милосърдие и жертвена любов, в стремеж към онази любов, с която и Сам Бог ни бе обикнал, когато заради нас и нашето спасение отдаде Единородния Си Син, „та всякой, който вярва в Него, да не погине, а да има живот вечен“ (Йоан. 3:16).

Тази непознаваща ограничения, всещедра и всепобеждаваща божествена любов, с която Бог създаде света, яви сред нас и Самия Божи Син, Който в послушание към волята на Отца „понижи Себе Си, като прие образ на раб и се уподоби на човеци; и по вид се оказа като човек“ (Фил. 2:7), и „смири Себе Си, бидейки послушен дори до смърт, и то смърт кръстна“ (2:8). Ала точно затова „Бог Го високо въздигна и Му даде име, което е по-горе от всяко име, та в името на Исуса да преклони колена всичко небесно, земно и подземно, и всеки език да изповяда, че Исус Христос е Господ, за слава на Бога Отца“ (2:9-11).

Хилядолетия по-късно ние отново прекланяме колена и изповядваме, че Един е Господ, една е вярата, едно е спасението и че под небото не ни е дадено друго име, с което да се спасим (Деян. 4:12). Вярваме и изповядваме, и се стремим във всеки ден от живота си да подражаваме на Неговата милост, на Неговото човеколюбие и Неговата жертвена любов, която Той ни завеща, казвайки: „По това ще познаят всички, че сте Мои ученици, ако любов имате помежду си“ (Йоан. 13:35).

Тази свършена любов Той ни показва на Кръста, ней Той очаква и от нас, и за нея най-много ще ни изпитва в Съдния ден, защото там е скрита цялата тайна на нашето богоуподобяване. „Възлюбени – пише в зората на християнството божественият евангелист, – нека любим един другото, защото любовта е от Бога, и всякой, който люби, е роден от Бога и

познава Бога“ (1 Йоан. 4:7). А който не люби – продължава апостолът, – той „не е познал Бога, защото Бог е любов“ (4:8). Да имам всичко – казва св. апостол Павел, – „щом любов нямам, нищо не съм“ и „нищо ме не ползува“ (1 Кор. 13:2-3).

Тази любов е движеща сила не само на откриващата се пред нас Божия свята воля. Тя трябва да бъде такава и за нас, които се стараем да подражаваме и да се уподобяваме на Господа. Да бъде същност и съдържание и на нашия път в следване на Неговите стъпки, в нашето всекидневно вървене, заедно с Него, към Кръста и към Възкресението, в нашето уподобяване на Този, Който в Синовно послушание към волята на Отца претърпя всяко унижение и страдание, и дори позорната кръстна смърт, но доведе докрай Своята богочовешка мисия и ни дарува Своето спасение.

В Неговата битка против силите на злото оръжията Му бяха не божествената власт, сила и мощ, а Неговото божествено смирение и всепобеждаващата Негова любов. Това смирение и тази любов са и нашите оръжия днес, в борбата ни, която „не е против кръв и плът, а... против поднебесните духове на злобата“ (Еф. 6:12). Борба, в която всеки ден ние се опълчваме срещу греха в самите нас, за да се покажем достойни за даруваното ни от Господа спасение и в която ние не сме оставени сами, защото с нас винаги е Онзи, Който пръв, чрез победното Свое Възкресение надви изконния враг на човешкия род, и, като се въздигна тридневен от мъртвите, постави така началото на нашето спасение.

Братя и сестри,

Като ученици и следовници Христови, като християнски си живот да бъдем съчастници в тази Божия победа, всякога да имаме пред очи Възкръсна-

Слизането на Благодатния огън в Ротондата „Св. Възкресение Христово“, Божия Гроб, 30 април 2016 г.

лия от мъртвите Господ и на Него, според силите си, да се стремим – в слово и дело – да подражаваме във всичко, защото Той е залогът и за нашето спасение. Без Своето Възкресение Господ щеше да бъде само един от многобройните учители, които човечеството познава в своята хилядолетна история. Един от онези, с чиято мъдрост е изпълнена съкровищницата на човешката култура. Ала Христос е Син Божий и наш Господ. Той е „пътят и истината и животът“ (Йоан. 14:6); наш вечен Учител, Наставник и Небесен Господар, Който със Своята самовластна победа над смъртта „разруши преградата“, която ни отделяше от небесата (Еф. 2:14), и Който с любящо сърце продължава да очаква всеки от нас в нашето от Бога дарувано Небесно Отечество, призовавайки ни всеки ден към истинската свобода в Светия Дух (Йоан. 8:32; 2 Кор. 3:17) и към любовта, която ни показва на Кръста.

В тази любов, чрез която се съзижда Тялото Христово (Еф. 4:16) и която апостолът нарича „свързка на съвършенството“ (Кол. 3:14), са целият смисъл и същност и на Новия Божи Завет с човечеството (Йоан. 13:34), и на основаната при съшествието на Светия Дух Църква Христова (Рим. 5:5).

На стр. 3

ХРОНИКА

България

Архимандритска офикация в Рилската св. обител

В Четвъртата великопостна неделя, посветена на преп. Йоан Лествичник (т.г. 26 март), по решение на Св. Синод на БПЦ-БП в архимандритско достойнство бе възведен йеромонах Макарий от риломанастирското братство.

Възкресната богослужба бе предствоявана от Негово Високопреосвещенство Неврокопски митрополит Серафим в съслужение с игумена на светата обител Адрианополюски еп. Евлогий. Участие в св. Литургия взеха и игумените на Руенския и на Дивотинския манастир – йеромонах Йоан и архимандрит Пахомий, рилският йеродякон Нектарий, както и свещеници и дякони, близки събратя на нововъзведените архимандрит.

За този празник в зимния манастирски параклис „Рождество Христово“ бяха дошли близки приятели, свещеници, монаси и роднини на отец Макарий. Продължилото почти 5 часа неделно богослужение премина неусетно под благозвучните и прекрасно изпълнени литургични песнопения от клиросните певци – дългогодишни съратници на отличения духовник, също дошли да съучастват в този значим ден от неговия живот. На дясната певница дирижираше г-н Андрей Касабов – секретар на Софийска митрополия, а на лявата – протопсалтът на Пловдивска митрополия г-н Георги Радев.

След задамвонната молитва, воден от двама архимандрити до средата на храма и под възгласа „Достоен“, отец Макарий получи от Негово Високопреосвещенство митрополит Серафим набедреник, а от Негово Преосвещенство еп. Евлогий – награден кръст.

В края на св. Литургия Неврокопският митрополит произнесе слово за Четвъртата неделя от Великия пост, след което се обърна с пастирски думи и към отец Макарий: „Споделям радостта си, че родната ни Българска православна църква, и въобще цялото ни Православие, се украси в днешния ден с още

един служител на светия олтар, с още един духовник, отличен в архимандритско достойнство – отец архимандрит Макарий, брат на Рилската света обител. [...] И накрая, като изпълнявам синовно задължение към Негово Светейшество Българския патриарх Неофит, позволете ми да предам неговите поздравии, благопожелания и архипастирско благословение във връзка с настоящото събитие, на всички, които сме събрани заедно да съпреживеем това духовно тържество“.

На свой ред игуменът на обителта еп. Евлогий благодари на високопреосвещения гост за оказаната чест и сподели: „Много пъти досега различни хора и при различни случаи са ме питали: кога ще удостоите отец Макарий с архимандритско звание? Или: защо не го правите архимандрит? Аз винаги съм отговарял, че Бог ще доведе нещата до този момент по естествен начин. Един духовник понапред трябва да се докаже верен в поверената нему отговорност, като неговото отличаване е само едно признание за това. Свидетели сме на това как често се прибързва с някоя църковна награда, след което човекът, който я е получил, не е в състояние да отговори на последващите от нея очаквания на хората. Аз мога да заявя, че днешното отличие е едно естествено развитие на вече десетгодишното съвместно отношение на архимандрит Макарий към братството и ежедневното в Рилската света обител. Пожелавам на новия архимандрит с още по-голяма ревност да върви по монашеския път, като бъде винаги пример за всички около него!“

Рилска света обител

Монашеско пострижение във Врачешкия манастир

Стушилият се в гънките на планината Врачешки манастир, в утрото на 1 април тържествено посрещна с камбанен звън своя архипастир – високопреосвещения Ловчански митрополит Гавриил. Той пристигна тук, за да отслужи света Литургия и да извърши монашеския постриг над една от послушниците в манастира. Тук бяха също така митрополитите Неврокопски Серафим и Врачански Григорий, схиархимандрит Пахомий – игумен на Дивотинския манастир, свещ. Стоян

Димитров от София.

Светата Литургия бе оглавена от високопреосвещения Ловчански митрополит Гавриил, който преди началото на светата служба извърши чина на пострижението в малка схима над послушницата Магдалена Хасимова, която прие името Евпраксия. Духовна радост и похвала е, когато млад човек обръща гръб на изкушенията, предоставяни в изобилие от днешния свят, и тръгва по трудния, но много благодатен път на духовното монашеско житие.

След светата служба митрополит Гавриил пожела на новопостриганата монахиня Евпраксия Божие водителство и много духовни сили в подражанието на ангелоподобното монашеско битие и припомни водещото място на смиреннието и послушанието в живота на монаха.

Ловчанска митрополия

Освещаване на нов храм в с. Куртово, Карловско

С нов прекрасен храм, посветен на св. Йоан Кръстител, Предтеча Господен, се сдоби богоспасяемата Пловдивска епархия на 2 април, 5 Неделя на Великия пост – на св. Мария Египетска. Знеполският епископ Арсений отслужи чина по освещаването на храм и първата св. Литургия в новия Господен дом в с. Куртово, Карловска духовна околия. В съслужение с викарния епископ бяха ставр. ик. Тодор Хаджиев и ик. Деян Стоенчев – духовни надзорници при Пловдивска митрополия, ик. Марко Марков – архиерейски наместник на Карловска духовна околия, свещ. Николай Краев и дякони.

Повече от половината от всичките 230 жители на селото, разположено между Стара планина и Средна гора, пристъпваха с радост и трепет при освещаването на чакания много години нов дом Господен. Сред тях бе и кметът на с. Куртово г-н Станимир Станчев. В неголемиа, но изпозван храм, с красив резбован иконостас и с камбана, взета от предшния храм, за първи път се чуха молитви и

красиви песнопения, „Символът на вярата“ и „Отче наш...“, което развълнува и просълзи много от благочестивите християни.

В края на богослужението епископ Арсений се обърна към тях със слово за Божията милост и значението на храма, в което каза: „В храма Божий няма да научим чужди езици, но със сигурност ще се отучим от езика на лъжата, клеветата, коварството и в пълнота ще познаем езика, с който ние трябва да общуваме с Бога. Храмът излъчва небесна, а не земна светлина, защото храмът просвещава и освещава всеки човек. Той е място за всеки, който искрено търси Бо-

га. [...] В днешното усилно и тревожно време ние се нуждаем от често посещение в храма. Това облагородява човешката душа и я насочва към небесните простори. [...] Храмът е небето на земята – благодатно място на Божие присъствие, в което се извършва великото Тайнство на св. Евхаристия“.

Епископ Арсений преподнесе отеческата благодарност и архипастирския благослов на правоправедния архиерей на Пловдивска епархия – митрополит Николай, и от негово име благодари на всички, които са се потрудили за изграждането и благоукрасата на този прекрасен храм.

Пловдивска митрополия

† IN MEMORIAM

Почина отец Симеон, брат на Бачковската св. обител

На 28 март след кратко боледуване се престапи в Господа дългогодишният брат на Бачковската света обител монах Симеон. Опелото се извърши на 30 март в главната манастирска църква.

Роден през 1942 г. в Пазарджик и постъпил в манастира като послушник през 1966 г., той е приел монашеския постриг през 1967 г., по време на игуменството на архим. Климент Кинов.

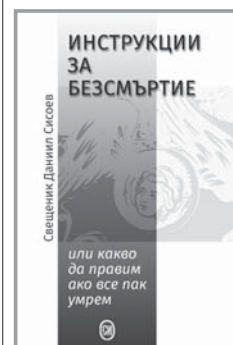
Отец Симеон в продължение на повече от четиридесет години прилежно изпълняваше монашеското си послушание като клисар на главната църква на манастира. Изключително стриктен, точен и отговорен, той ще остане в паметта ни също и със своята незлобивост, дълготърпение и простота душевна, с които изпълни думите на Спасителя: „Нищите духом ще наследят царството Божие“.

Бог да го прости и упокои в селенията на праведните!

Бачковска света обител

НОВИ КНИГИ

Инструкции за безсмъртие

Какво да правим, ако все пак умрем? За съжаление мнозинството от хората се стараят да забикалят въпроса за смъртта. Но искаме или не искаме, все някога ще ни се наложи да се срещнем очи в очи с нея.

Авторът разкрива в пълнота, съгласно опита на Църквата и божественото откровение, логичната картина, свързана с прехода на личността от временния живот към този на вечността.

Книгата ще бъде полезна за всички, които имат някакви съмнения относно безсмъртието на душата, както и за тези, които просто се интересуват от въпросите на задгробната участ.

Книгата се разпространява от Синаodalно издателство и църковните книжарници. Цена 6.00 лв. При закупуване на количества над 10 бр. се ползва 20% отстъпка. Телефон за заявки: 02/980 30 16.

Патриаршеско и синодално пасхално послание

От стр. 1

А пръв тази любов ни засвидетелства Сам Господ, на Чиято дивна победа днес се покланя цялото творение. Само тя може да осмисли и собствения ни живот, като покрие всеки грях и всяко престъпление против Божията свята воля. За всичко това отново ни напомня днешният пресветъл и тържествен ден. Денят на нашата непосрамна вяра, на нашата светла надежда и на от нищо непомрачимата ни радост.

Поздравяваме с Христовото Възкресение всички верни чедна на Православната ни църква, в Родината и далеч от нея, и все сърдечно благопожелаваме на всички светлината на Възкресението и радостта от Божията победа никога да не угасват в нашите сърца!

Благодатта и мирът на нашия Господ Исус Христос и общението в Светия Дух да бъдат с всички нас! Амин!

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВ. СИНОД

† НЕОФИТ

ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ И МИТРОПОЛИТ СОФИЙСКИ

ЧЛЕНОВЕ НА СВ. СИНОД:

- † Сливенски митрополит **ЙОАНИКИЙ**
- † Видински митрополит **ДОМЕТИАН**
- † На САЩ, Канада и Австралия митрополит **ЙОСИФ**
- † Великотърновски митрополит **ГРИГОРИЙ**
- † Плевенски митрополит **ИГНАТИЙ**
- † Ловчански митрополит **ГАВРИИЛ**
- † Пловдивски митрополит **НИКОЛАЙ**
- † Доростолски митрополит **АМВРОСИЙ**
- † Западно- и Средноевропейски митрополит **АНТОНИЙ**
- † Варненски и Великопреславски митрополит **ЙОАН**
- † Неврокопски митрополит **СЕРАФИМ**
- † Русенски митрополит **НАУМ**
- † Старозагорски митрополит **КИПРИАН**
- † Врачански митрополит **ГРИГОРИЙ**

ДОКУМЕНТИ

Св. Синод определи делегата си за Велика събота на Божи Гроб

Във връзка с всеправославното архиерейско последование по посрещане на Благодатния огън в храм „Св. Възкресение Христово“ в Йерусалим и неговото донасяне в България, Св. Синод на Българската православна църква – Българска патриаршия, в пълен състав, с прот. №1 от 21.01.17 г. РЕШИ:

За участие в последованието на слизането на Благодатния огън на Велика събота в Йерусалим, определя Старозагорския митрополит Киприан да оглави делегацията, която да замине от страната ни и да вземе участие в богослужението.

АМВОН

ПОБЕДА НАД ВСЯКА СМЪРТ

Кой би могъл да каже какво са чувствували Христовите приятели в нощта, която предшествувала Възкресението? Защото това са същите онези, които Го видели и изповядали като Син на Живия Бог (Мат. 16:16). Това са тези, които не искали да се отделят от Него, защото Той има думи за вечен живот (Йоан. 6:68). Същите тези, които се нагрявали, че Той е Оня, Който идва да избави Израила (Лука.

24:21). И ето – изведнъж Го виждат на Кръста. Виждат Го прикован. Виждат Го слизащ в гроба. Човек може все някак си да живее без Христос, но да познава Христос и да живее без Него, това е най-трудното нещо на света. И разбира се, мисля, че това са били най-тежките часове на Христовите приятели... Но ето, идва утрото на Възкресението. Идва утрото на изцелението на човешкия род. И виждате, едни от най-добрите му представители – жените мироносици – отиват, за да засвидетелстват още веднъж любовта си към Господа. Вървят и си мислят: „Кой ли ще ни отвали камъка на вратата гробни?“ (Марк. 16:3). Има кой, жени мироносици! Има кой! Освен че има кой да отвали камъка, но и по-големи неща има да видите сега при Гроба Господен...

Ето, и ти, и аз понякога се страхуваме от нещата, които препречват пътя в живота ни и си казваме: „Кой ли ще отвали моя камък, който ми пречи да стигна до онова, което обичам?“ Има кой! Аз ще ти отговоря на това съмнение, на тая трунност, с поздрава: **Христос възкресе!** Христос излезе от гроба. Христос победи всяка смърт. Всяко зло. Всеки ад. Един отец казва, че земята би се пръснала, ако Христос бе останал в нея. Виждате ли, ангелът говори на светлите жени мироносици: „Защо търсите Живия между мъртвите?“ (Лука. 24:5). „Защо оплаквате Неплнения в тленнието? Идете и проповядвайте, че Христос Възкръсна!“

(Пасхални стихури). Че Христос победи ага! Разбираш ли? Победи ага! Победи всички босове, събрани в него и нито един от тях не можа да Го задържи, нито да прояви каквато и да е сила пред Възкръсналия. Защото Христос победи и разби затворените отвъка врати на ага и извади оттам плачещите чедна на Агама. Избърса сълзите им и виждате, възвеща ги на Небето.

Христовото Възкресение е победа над всяка смърт! Чува ли? Страх ли те е от смъртта? Мъчно ли ти е, че тя погълща тези, които обичаш? И на това ще ти отговоря: **Христос възкресе!** Споми си всички смърти, за които знаеш. Представи си всички смърти на света. И виждате, че Христос Възкръсна! И че вече няма смърт! Чуй учениците, които се прибират от Гроба Господен и се хвалят на апостолите, като казват: „Победена е смъртта! Възкръсна Христос Бог, като дарява на всички велика милост!“ (Възкресен тропар, гл. 4).

Примамват ли те различни философи от моя свят, различни учения? Говорят ли ти разни сложни за разбиране неща? Няма нищо сложно в тяхната безпомощност, защото всички те рухват пред смъртта. Защото всички те нямат представа как да решат този най-страшен от всички проблеми. Христос единствен победи смъртта! Христос единствен реши този най-голям проблем на човека. Реша го не теоретически, не идеологически, не философски. Реша го реал-

но – като възкръсна от мъртвите и даде залог и за твоеото Възкресение. За Възкресението на всички, които си обичали ще обичаш, на всички, които познаваш или не познаваш, на всички, живели някога, представител на човешкия род.

Може би те мъчи невярие? Всички нас понякога ни мъчи невярие... И на това невярие аз ще ти отговоря: **Христос възкресе!** И виждате Го, явява се на учениците Си и ги мъри за тяхното невярие и жестокосърдие, защото не искат да повярват на това, което са им съобщили жените мироносици, че Той е Възкръснал (Марк. 16:14). Ето виждате, сякаш идва при тебе апостол Тома и ти казва: „Как може да не вярваш? Не знаеш ли, че Той е Господ наш и Бог наш, Който облягава тези, които не са видели и са повярвали“ (Йоан. 20:29). Наречи ги щастливи, защото вярата е щастие, а невярието – нещастие. И тъй, бъди вярващ, а не невяряващ! Бъди щастлив, а не нещастен!

Може би казваш: „Грешен съм!“ И апостол Петър беше грешен. И апостол Петър се отрече от Господ така, както ние се отречаме от Него чрез различните си грехове. Но ето, виждате: **Христос възкресе!** И му дава опрощение. Вижда любовта му. Вижда разкаянието му. Вижда, че е плакал горко (Мат. 26:75). И не просто му прощава, а му казва: „Паси моите агънца!“ (Йоан. 21:15). Дава му власт да връзва и развързва грехове. И не само на него му дава тази власт, а и на

другите апостоли (Йоан. 20:23; Мат. 16:19; 18:18), на техните наследници, на свещениците, които виждаш и смяташ понякога за какви ли не.

И ти си, и аз съм, и двамата сме Христови. Всички ние, които сме в Църквата, сме Христови агънца. И Христос ни чака с отворени обятия, за да ни прости греховете. Нищо вече не е страшно, защото Христос Възкръсна и дава победа на ка-

ещите се. Победа над греха. Победа над тая страшна вътрешна смърт. Христос Възкръсна и се яви. Яви това чудо не само на приятелите Си. Яви се на враговете Си, както казва и апостол Павел: „Яви се и на мене“ (виждате I Кор. 15:4-8). И го направя от враг – приятел. Защото видя, че в сърцето му има място повече за приятелство, отколкото за вражда с Него – Възкръсналия.

И не смятайте, че с това са се озранчили явяванията на Възкръсналия. Защото Той каза: „Аз съм с Вас през всички дни до свършека на света“ (Мат. 28:20). Яви се на свети Георги. Яви се на света Варвара. На всички светии. На преподобния Серафим Саровски. На преподобния Паисий Светогорски. На всички добри хора. До свършека на света. И на теб се явява. Върви заедно с теб по пътя на живота, както е вървял някога с Лука и Клеопата (Лука. 24:15). Той върви до теб. Просто ти понякога не можеш да Го познаеш. И Лука и Клеопата, ако ги питаш, ще ти кажат: „Не гореше ли в нас сърцето ни тогава, когато Той ни говореше по пътя и козато ни обясняваше Писанието?“ (Лука. 24:32). Не гори ли сърцето ти тогава, когато слушаеш думите на Евангелието? Това не е нищо друго, освен Възкръсналия. Този, Когато има да видиш на вратата на вечността. И нека Той те посрещне като такъв, в чийто живот Възкресението има основно място, а не смъртта.

Свещеник Владимир ДЮЙЧЕВ

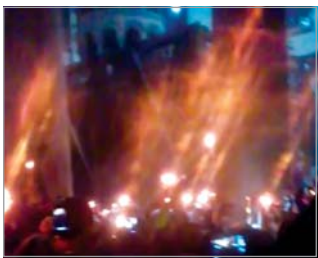
СВЕТ ХРИСТОВ ПРОСВЕЩАЕТ ВСЕХ

СВЕТ ХРИСТОВ ПРОСВЕЩАЕТ ВСЕХ

Чудото на Благодатния огън

Съвременно свидетелство

Стотици огнени кръстове се повиха над запалените лампади на вярващите при слизането на Благодатния огън през 2015 и 2016 година. Уникалният феномен е заснет от очевидци.

За него лично свидетелства, на 22 юни 2016 г., пред голяма българска поклонническа група от стотинки старинен храм „Св. Петка“, митрополитът на Гуменис, Аксиопол и Поликастор г-н Димитрий, който същата година е присъствал при посрещането на Благодатния огън (Светлата светлина). Негово Високопреосвещенство показа на всеки един от нас направените от придружаващия го диксон уникални снимки на понесените от поклонниците на Божии Гроб огнени кръстове.

В интернет мрежата чудесното събитие е разпространено чрез видеото, записано през 2015 г. на ирhone-а на детска учителка, жителка на Йерусалим, от арменски произход – Хасмиг Калайджян. Макари и непрофесионално направено, на видеото добре се вижда как над запалените лампади горят яри кръстове, които преминават през пламъците и са с височина 2-3 метра.

На практика всеки вярващ, който на Велика събота с държак горяща лампада в ръце, се оказва понесъл над себе си един високо издигнат горящ, но неизгрящ кръст от Благодатния огън.

Анука **ХРИСТОВА**

Древни исторически свидетелства

Свети Григорий, Просветителя на Армения

В своята *История на Армения*те Кирак Ганджаски (XIII в.) описва исторически събития, случили се в периода IV-XIII век. В нея той описва и чудното възпламеняване на една кандилница, която свети Григорий, Просветителя на Армения, през 330 г. поставя върху Божия гроб. Той дословно пише следното:

„Казват, че свети Григорий поставил кандилница върху гроба на Христос и на празника Пасха в коленичаване молила отпращил към Бога прошение мястото да се освети от една нематериална светлина – нещо, което се случва и до наши дни“ (History of the Armenians 11, 2, New York 1986).

След отпращаната от светеца молитва към Бога кандилницата лумнала по чудотворен начин. В това описание чрез думата „нематериална“ се предава днешният термин „нетварна“ светлина.

На друго място от историографията си Кирак отново се връща към темата за Благодатния огън, по повод възникнал конкретен спор между арменците и православните грузинци относно датата на празнуването на Пасхата. Накрая спорът се разрешил именно чрез същата Света светлина (Благодатния огън), която запалила незапичаваща кандилница на датата на празнуването на Пасха.

Ето какво пише Кирак: „Сга, относно Пасхата имаше голям спор и несъгласие на арменците с останалите народи, особено с грузинците... Готовият отговор дойде от разпъкнащата светлина кандилница, поставена върху пресветия гроб на Христос, за която казват, че по време на молитвата на Григорий, просветителя на арменците, биде никаква човешка помощ или материална помощ, която запалва по заповед от Бога всяка лампа. Това се случва и днес“ (Пака там, 177, 14).

После Кирак отново уточнява, че кандилницата на Христовия гроб се с запалила след прошеянето на св. Григорий Просветителя и че това чудо се случва всяка година по Божия заповед.

Този разказ на практика предава не само едно много древно предание, но и повода, поради който

арменците всяка година присъстват при посрещането и получаването на Благодатния огън.

Друго аналогично предание идва до нас чрез гръцкия духовник Никитас, който споменава, че след Възкресението Христово, Благодатният огън започнал да се явява на пресветия гроб всяка Велика събота, без никакво прекъсване през вековете.

Свети Теодор Саватш (836 г.)

Свети Теодор Саватш е роден в Емеса, Сирия. На 19-годишна възраст е постриган за монах в манастира на св. Сава, намиращ се на ок. 15 км югоизточно от Йерусалим. Поддизва се в манастира 41 години – до 836 г. Същата година на Велики четвъртък той е ръкоположен за епископ на Едеса и два дни по-късно – на Велика събота, участва в последованието по посрещането на Благодатния огън.

Този факт е подробно описан в неговото житие, съставено в манастира „Св. Сава“ през 860 г., малко след неговата смърт. Житието е епископът на Емеса Василий, който е племенник на светеца. В житието той описва четирите дни, които неговият чичо – св. Теодор Саватш, прекарва в Йерусалим – от Велики четвъртък до Неделя Пасха 836 г. В лаконичен стил той пише следното:

„След като той (св. Теодор) пребивава с патриарсите и прекара заедно с тях Велики петък, на Велика събота, след запалването на кандилниците на светото Възкресение от Небесната светлина, той отслужи заедно с патриарсите светлата литургия и с тях празнува светлия празник на светата и Велика Неделя...“ (J.V.Pomyalovsky, Житие на св. отец наш Теодор, архиепископ Елески, Санкт Петербург 1892, с. 38).

Харис **СКАРЛАКИДИС**

„Благодатният огън – чудото на Велика събота на Божии Гроб“
Атина 2010 г., с. 51-55
Превод от гръцки: А. Хр.

Необяснимият феномен на живия Божии Гроб

През лятото на миналата година група гръцки експерти взема участие в реконструкцията на Божии Гроб в Йерусалим.

Благодатният огън, който не изгря

Последният път, когато там е извършвана възстановителна дейност, е през 1810 година. Но групата учени се изправя пред мистериозен феномен.

Когато през м. октомври 2016 г. отпварят надробната плоча на Господ Исус Христос, за да изследват кухнята в свещената камък, всички технически средства, с които се анализират електромагнитните полета, едновременно се повредиха.

Професор Антонио Моролу, която оглавява експертния екип, формиран под егидата на National Geographic, казва за френска телевизия: „Когато ние се опитваме да проучим кухнята в свещената камък, всички уреди спряха да работят. Божият Гроб е жив. Има природни явления, които могат да нарушават електромагнитните полета. В случая, че трябва да признаем, че силата, чрез която ние и вярваме, и чрез която можем да разсъждаваме, е просто част от мезо явления“.

Според репортажа, нямало никакво разумно

обяснение, с което да може да се оправдае мисловата повреда на уредите, които са от най-последното поколение на съвременната технология.

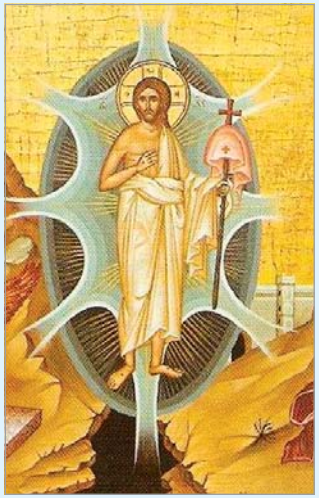
Повече от седем месеца групата експерти работи по възстановяването на свещената Кукулията на Божии Гроб, в пресвещения храм на Възкресението в Йерусалим.

В продължение на много десетилетия тя е била поддържана от др. маetalна конструкция, докато сега съоръжението е мраморно. Сумата, необходима за възстановяването, биде разпределена между гръцката православна общност, римокатолическата (францисканската), арменската, сирийската, етхиопската и коптската.

Също така съществено са допринесли кралят на Йордания Абдула, палестинската общност, както и румънката Мика Ертезун – вдовица на маестро от музикалната индустрия.

Бел. ред. Повече относно свидетелството за изхождане на Светлата светлина (Благодатния огън) от самата кухня на Гроб Христов прочетете в ЦВ, бр. 8/2011 г., стр. 5.

www.orthodoxianews.org

Обновлението на храм „Св. Възкресение“ в Йерусалим

Реставрирана е Кукулията над Гроба Господен

Над седем месеца бяха нужни на реставратори от цял свят за извършването на реконструкция на Кукулията над Гроба Господен, намираща се в центъра на катедралата на Възкресението (ротондата) в Йерусалим.

Храмът по време на ремонтните дейности

Самият Гроб Господен първоначално е имал вид на иудейска гробница, изкопана в скала. За извършване на поклонение и на света Евхаристия, скалата биде изравнена и Гробът бил ограден. (За подробности как е изглеждал в първите години на християнството виж „Църковен вестник“, бр. 9/2016 г., стр. 7). През 336 г. св. императрица Елена издига върху него храма на Възкресението. Но той и разрушен и опустошен от Ал Хаким през 1009-1012 г. Храмът е отново съграден по времето на Константин Мономах (1042-1048). Външният вид на храмовия комплекс обаче е дело на крестоносците от XII век. Докато вътрешният вид носи доси предимно елементи от древнокристиянския и постизантийския период.

Съвременният вид на Кукулията датира от 1810 г. (след пожара през 1808 г.) и е дело на архитекта Калфа Комнин Митилинис. Състои се от две части – предверието (нарочно параклис на Ангела Господен, или на св. камък) и основна гробна камера, където е пресветият Гроб. В Кукулията ежедневно се извършва православна св. Литургия, като Гробът служи за светото Предложение (Протесис, Проскомия).

Монументът от тържественото откриване

Реставрираната на Кукулията над Божии гроб стигнаха до варовикова скала, върху която е лежало завитото в саван тяло на Исус Христос от Разпещи петък до възкресения неделен ден. С апаратура те се опитат и да разберат как точно изглежда скалата с пещерата на погребението.

Общо ремонтът на храма е струвал около 10 милиона долара, като 4 от тях е отпуснало правителството на Йордания, а останалите са събрани от поклонническите дарения. От тях само за реставрираната на кукулията са били нужни към 3 милиона евро. Реставрацията и е извършена от 20-членния интердисциплинарен екип на Атинския държавен политехнически университет, който е реставрирал Акропола.

Церемонията по откриването на ремонтната храм биде извършена пред реставрираната Кукулия. Изпълнени бяха три вешения, съответно от православните (гръцки), католическите (францискански) и арменски хорове. На тържествено присъствие и православните патриарси Вселенски Вартоломей и Йе-

русалимски Теофил, арменският Йерусалимски патриарх и католическият кардинал, както и правителствена делегация от Гърция, начело с премиера Алексис Ципрас, и др.

В този храм, освен гореизброените три най-големи християнски деноминации, има представени още три. Монасите на всичките шест вероизповедания са почти непрекъснато в конфликт. Това именно е забавило и реставрацията на Кукулията, която освен пожара през 1808 г., когато дори някои от камъните станали на лава, е претърпяла и две земетресения – през 1837 и през 1927 г., когато зидовете са се напукали. Най-сериозен проблем обаче е нанесъл снаряд по време на войната през 1945 г., след което комисия на Британския мандат по Светите земи е наредила куполът да биде прикрит с стоманени стълбове. През годините и те са ерозирани и предвид девет години комисията, която отговаря за опазването на културното наследство в Стария град на Йерусалим, е дала предисвидение за затвори Кукулията, защото има опасност да рухне върху главите на поклонниците.

Да се забрани влизането в Кукулията на Божии гроб обаче, било невъзможно. Само след половин ден завалели протести от цял свят. Наложило се да се създаде програма за реставрация и да се заставят различните деноминации да вземат решение за ремонт. Правото да реставрира, както и преди почти два века, „откупила“ Йерусалимската патриаршия на Православната църква.

Ключът на историческия храм повече от три века се държи от мюсюлманската фамилия Асабе. Джамал Асабе разказа за реставрацията:

Криптата на Гроба Господен непременно трябва да се ремонтира спешно. Куполът буквално едга се държеше от металните въжета. През моя дълба живот винаги съм мислел, че въжета на мрамора, с които е облицована криптата, е безвизнаковис. Оказа се, че е розов. Реставраторите успяха да отстранят полиците от дъха на свещите, а от въглеродния двуокис от гъба на хората за толкова години. На Вулкандж – православия, католическия и коптския, които най-често са в различни дни, църквата се изпъва до краен предел с поклонниците, а потокът не спира и в обикновените дни. Бяха ремонтирани и колоните. Изляко наново беше изграден куполът, който е изобразен откън с геометрични фигури, а отвътре – с икони. На фронтона са изсечени цитати от Библията на гръцки и те едга сега се виждат ясно. Най-голямо външно предизвика реставрацията на самия гроб. За три дни отстраниха плочата, която го покрива. Почистиха я и я укрепиха, защото е с доста пукнатини. Под нея имаше чакъл. На по-ниско ниво откриха по-малка плоча с издълбан кръст на нея. Анализът показва, че е от XII-XIII век, а формата на кръста говори за крестоносците. Но и тази плоча, която в горната си част достига в потъмнята от времето, а отдолу е по-светла, не беше най-ниската плоча. Натъкнах се на варовикова скала. Сията се, че там е лежало мъртвото тяло на Исус Христос. Много е важно да бъде регистрирана с помощта на съвременната техника цялата пещера, където е бил гробът на Исус Христос, защото преди година беше показан документален филм, в който археолози твърдят, че мястото на гроба въобще не е тук, а в един от Йерусалимските квартали. Това предизвика възмущение в християнския свят.

Битка срещу поставянето на св. кръст върху Кукулията

Кръстът – символ на разпятието, възкресението и спасението, който биде поставен от агитативите (божигорбещите отци) и реставрационния научен екип, предизвика недоволство сред „лагера“ на арменците. И показателно за властта атмосфера при тържествената церемония по откриването, на която присъстваша делегация на всички представя-

Кукулията придоби оригиналния си цвят след ремонта

Мраморната резбована икона над входа на Божии Гроб (являо)

ни на Божии Гроб християнски общности, лидери на правителствата на Гърция, Йордания и Армения, е че арменски монаси и клирици не се явили, за разлика от католиците, на официалното представяне на реставрационния проект. Те подчертали, че за тях е проблем поставянето върху купола на Кукулията на кръст (православен), който е точно копие на поставянето през 1810 г. от тогавашния реставратор – архитекта Калфа Комнинно, и който е бил свален от там за реставрацията в началото на миналия век, но не е бил поставян отново заради противопоставя-

Мемориалната плоча на православните

„Възстанови ме православният род на ромелите“ – тази фраза е изписана върху мраморната плоча в Кукулията на пресветия Гроб и е поставена там преди два века от Комнинно. Но след повече от 200 години тя се е била почти заличила и никой не можел да я прочете... Днес нещата обаче се промениха и епиграфът ясно се вижда. Изписан на гръцки език, той подчертава вярата, преданието и историята на православните.

Това е само една фраза, но на след крехкото равновесие в Светите Земи, където всички християнски общности се опитват да докажат своята историчност и са дали хиляди златни монети на везири, султани, паши и шейх-ул-ислямисти, за да придобият някакви права, и духовници са се били дори до смърт за придобиването на такива имевни плочи, всичко изглежда трудно. Само че сега вече не може да се премахне или скрие историята. Заради това, сега вниманието се насочи към Кръста, поставен от Йерусалимския патриарх Теофил и агитативите в Неделя Православна. Само преди около месец.

„Наличието на Кръста на върха на кръглия корпус на Кукулията, т.е. на параклиса, който обгражда светлата гробница, датира от времето на Константиния строител (Ротондата, IV в.) и е в пазел и по време на строителната фаза през периода на крестоносците (XI-XII в.)“, подчертава богословът Никос Куремнос. Шетите, причинени от земетресението през 1545 г. и усиленията за ремонт, които последвали, не изглежда да са се отразили на наличието на Кръста в горната част на сградата. Реконструкцията на Кукулията в сегашния и вид от Калфа Комнинно през 1810 г. завършила с монтирането на златен кръст в гръцки стил. „Този кръст, добавя Н. Куремнос, даде повод за спорове относно правата върху мястата за поклонение, от страна на арменската общност, която изисква отстраняването му и оспорва правото на неговото съществуване на върха на светата кукулия“.

Ситуацията днес е тръплива. Но трите основни християнски общности на Божии гроб могат и да разговарят помежду си. Но е трудно, предвид еднородните битки. Ето защо времето, което ще последва, не е изключително трудно за цялостното укрепяване на храма на Възкресението.

ЦВ по материали на: <http://bnr.bg, archaologia.gr, tolima.org, naftemporki.gr>

ТЕОЛОГИЯ

ПОСЛАНИЕТО НА РАДОСТТА

Послание на св. ап. Павел до Филипяни

От всички послания на св. апостол Павел има едно, което е наречено „Послание на радостта“. Това е неговото послание до Филипяни. Макар и да е толкова малко и кратичко – едва четири глави с малобројни стихове, думите „радост“ и „радвайте се“ звучат в него петнадесет пъти.

Посланието същевременно е и познато като текст с преимуществено христологичен характер. Което именно подчертава и христологичния характер на понятието **радост**.

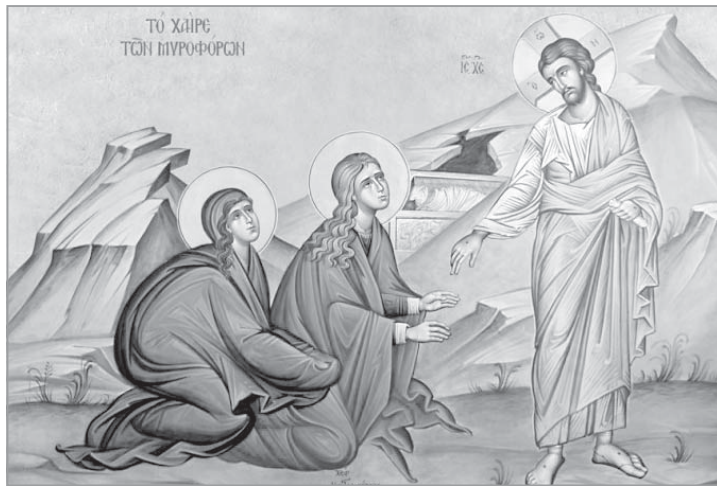
Четиримата евангелисти изтъкват радостта като особен плод от общението на вярващите с Христос. Подобно на тях и св. ап. Павел гледа на радостта като на съществен признак за християнски начин на живот и я поставя към общия опит, който членовете на християнската общност придобиват от общението си със своя Господ. Тоест радостта в посланията на св. апостол Павел придобива форма на наложителност. **Тя не спода към препоръките, а към заповедите.** Ако някой е наистина засаден и за-телесен в избора на живота, който е Исус Христос, той не може да е друго, освен едно радостно присъствие в света. Затова апостолът по темата за радостта често пъти звучи повелително: „Прочее, братя мои, радвайте се в Господа“ (Филип. 3:1), „Радвайте се в Господа винази, и пак ще кажа: радвайте се“ (Фил. 4:4). Тази лична връзка с Христос изявява задължението и дълга за радостта на всеки вярващ (Фил. 1:25, 2:28).

В Посланието на радостта св. ап. Павел дава едно напълно различно съдържание на понятието за радост от всички познати досега, като тези за радостите, които произлизат от цветущото здраве, светските успехи, удобствата или удоволствията. Знае се, че когато апостолът пише Посланието на радостта, той не е притежавал нищо от това. Нито е имал добро здраве. Нито някакъв обществен успех или пък въобще някакво удобство в своя живот. Той се намирал постоянно под заплахата и ужасни гонения. Дори самото Послание той пише от някакъв римски затвор и, макар да е осъден на смърт, той постоянно говори за радостта и призовава своите читатели силно да живеят в нея.

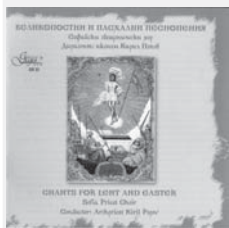
Апостол Павел съвсем не пожелава на получателите на Посланието просто „радвайте се“, а винази – „радвайте се в Господа“. Което ще рече, че тук имаме едно чудно христологично тълкуване на радостта. Христос, Неговото същество (идване), учение, дело и целият Му живот са единственият истински извор на радостта.

Изразите „в Христа“ и „в Господа“ крият в себе си тайната на радостта на ап. Павел. Животът „в Господа“ е единствената застраховка за истинска форма на радост в бъдния век.

Д.б.н. Георгиос ПАТРОНОС
Из „Радостта в Новия Завет“, изд.
Тинос, Атина, 1983 г., стр. 62-63
Превод от гръцки:
Анула ХРИСТОВА

НОВ ТИРАЖ НА КОМПАКТДИСК НА СОФИЙСКИЯ СВЕЩЕНИЧЕСКИ ХОР

По случай Празника на празниците Пасха Христова и 70 години от основаването на Софийския свещенически хор се тиражира отново неговият първи компакт-диск „Великопости и пасхални песнопения“ (източна традиция). Записът е направен през месец февруари 1992 г. в Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“. Диригент на хора е иконом Кирил Попов, музикален продуцент – проф. Мирослав Попсабов, солисти са протодякон Стефан Марков и иконом Бончо Чаков, с благодарното участие в Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит (тогава Левкийски епископ). Изпълнителите са с искреното желание записаните песнопения да укрепят духа по време на великопостния подвиг и да усилят пасхалната радост на вярващите в Христа Исуса!

Компактдискът се предлага в църковния магазин при катедралния храм „Св. Неделя“ – София, и др.

Гласът на св. отци

Преп. Исаак СИРИН

Размишление за възкресния ден и съботата

В бъдещия век на всекиго ще му бъде дадено според заслугите, каквото му се полага по достойнство, лично от Владиката. Там Единствен е Подателят, Който непосредствено дарява онези, които са способни да приемат, и от Него [лично] те приемат небесното веселие.

(Преп. Исаак Сирин, „Подвижнически слова“, Слово 18)

ла. Но и на стихийте Той не е дал покой в тяхното движение, нито пък на произлезлите от стихийте наши тела Той е дал почивка от извършването на дела. Той е положил в нас предел за отход от делата ни от онзи момент, в който нашите тела не последват първоначалното си сродство; и това е освобождаването от този живот. Така е казал и на Адам: *с пот на лицето си ще ядеш хляба си*. И дълго ли ще продължи това? – *Докле се върнеш в земята, от която си взет, и която ще ти ражда тръни и бодили* (Бит. 3:18-19). Ето тайната на извършваните от теб дела в този живот – те ще бъдат, докато ти живееш! Но от онази нощ, в която Сам Господ изля потта Си, Той измени потта, от която допреди произраствали само тръни и бодили, в пот, който се пролива в молитва, и заедно с това – в извършване на дела на правдата.

В продължение на повече от пет хиляди и петстотин (5500) години Бог оставял Адам да се труди на земята, защото дотогава още не се е бил отворил пътят на светлите, както казва божественият апостол (Еф. 3:5; Евр. 9:8). В най-последните дни Той дошъл и заповядал на свободата да замени едната пот с другата пот. Позволил е не отидох от всичко, но изменение на всичко; защото ни е оказал Своето човеколюбие заради продължителното ни злострадание на земята. Поради това, ако престанем да проливаме пот на земята, то по необходимост ще пожънем тръни. Защото да се изостави молитвата, означава тялото да става подобно на земята и по естествен начин да ражда тръни (тоест, чрез прекратяване на молитвата земята на сърцето ни загубява, окаменява). Наистина, страстите са тръни и произрастват в нас от сеенето в тяло (Гал. 6:8). Докато носим в себе си образа на Адам, то по необходимост

носим в себе си и страстите Адамови. Защото не е възможно земята да не ражда онова, което произраства от нея по природа. Онова, което нейното естество ражда, е земята на нашите тела, както гласи Божието свидетелство: *земята, от която си взет* (Бит. 3:19). Земята ражда тръни, а одушевената земя – страсти.

Ако Господ във всичко е бил на нас подобен (като образ) – в тайнството, в различните действия на Своето домостроителство, и дори до деветия час на петъка не е прекратявал делата и труда Си (а това е тайната на делата ни през целия наш живот); и в съботата Той е починал в гроба, то как вие, които твърдите, че съботата е още в живота, ще отговорите: къде е отидох от страстите? Въпросът за възкресния ден е на много по-високо ниво от въпросите, за които можем да говорим. Нашата събота е денят на погребението; там нашето естество действително пребивава в състоянието на съботата. Затова ежедневно, докато земята съществува, ние трябва да изтърваме от нея тръните. Само поради непрестанния ни труд тези тръни намаляват, защото далеч не изцяло земята се очисти от тях. И ако това е така, ако дори при временна леност или незначително нерадение тръните се умножават и покриват лицето на земята, подтикат посетото от тебе и свеждат труда ти до нула, ако всичко това е така: то вече всеки ден трябва да очистиш земята, защото спирането на очишването увеличава многото тръни.

Нека се очистим от тях по благодатта на единосъщния и единороден Син Божий! На Него слава с безначалния Му Отец и Животворящия Дух во веки веков! Амин.

Слово 19, „Подвижнически слова“, Москва, 1993
Превод от руски:
Людмила ДИМИТРОВА

ЧУДОТО НА БЛАГОДАТНИЯ ОГЪН

Слизането на невестествения огън на Гроба Господен в Йерусалим е познато събитие в Църквата още от апостолско време. През X век арабският историк Ах. Хиосен († 956) потвърждава, че тази църковна традиция не е прекъсвана, а именно – патриархът да поема светлината от един ангел. Така ни свидетелства и Евангелието: „Ангел от Господа слезе от небето и прстърни, отвали камъка, и седна на него“ (Мат. 28:2).

В наши дни Йерусалимските патриарси разказват, че след прочитане на молитва и издигане на снопчето свещи, Вечното кандило се запалва заедно със свещите в ръцете на Светейшия. (Виж повече в книгата на Х. Скарлакидис „Светлата Светлина“ 2012 и ЦВ, бр. 8/2011 г., бр. 7/2012 г., бр. 9/2013 г.)

През 2006 г. реших да посетя за втори път Йерусалим, този път в периода около Великден. Рано сутринта на Велика събота вече бях в близост до храма „Възкресение Христово“ – единственото място на света, където Възкресната Света литургия се извършва при Гроба Господен. Завах хиляди поклонници, които се опитваха да преминат през военен кордон в посока към двора пред храма. Слях се с тъпата, настана истински водовъртеж от хора, които се носеха в разни посоки. В крайна сметка, се оказах един от първите, стъпили в двора на свещения храм. Вече бях спокоен и дълго благодаря на Бога за щастливата възможност да присъствам на едно от най-старите богослужебни последования – посрещането на Благодатния огън.

След отварянето на портите застанах на мястото в храма, от където можех да наблюдавам кандилата около Кувуклията и да чакам момента, когато Йерусалимският патриарх Теофил III ще предаде на събралото се множество от Свещения огън. Към този момент вече се бяха събрали ок. 15 000 души, предимно гърци, кипърци и руснаци, част от които бяха навън.

Около 12 часа (два часа преди богослужението), за-

Две присветвания за около 2 секунди два часа преди слизането на Благодатния огън в св. Олтар

почнаха да се появяват на много места синкави илюминации и малки кръгли мълнии със светъл оттенък. Откъде идват тези светлини? Появяват се за секунда-две, после изчезват, после пак се появяват нови, някои от тях присветват и за по-дълго време... Появяваха се навсякъде, покрай икони, колони и между самите хора. Настана бурна радост, хората не можеха да си задържат емоциите: викаха, плачеха, някои свиркаха силно с пръсти в уста. На моменти се чувствах като на стадион, шум и глъч огласяше цялото пространство. Когато се случеше силно да присветне някоя от мълниците, хората протягаха ръце със свещите и се надяваха да вземат огън. По всичко си личеше, че чудото предстои.

Интересни факти относно слизането на Благодатния огън

Съвременен свидетелство

В 14 часа патриархът влезе в Кувуклията и за момент настъпи тишина. От процепите на параклиса се виждаше, че вътре царя пълнен мрак. Не след дълго едва доловимо синкаво сияние започна да гони мрака от Гроба Господен. Изведнъж Параклисът започна да сияе, от всички процепи се появи силна светлина, всеки човек на своя си език изричаше хвала към Бога.

Това сияние започна да се разстила над вярващите, патриархът излезе и започна да приближава запалените свещи към тези на придошлия народ.

И тук отбелязвам едно скрито чудо: за около 100 секунди всички свещи горяха, или с други думи – на всяка секунда 150 души са успявали да си запалят снопчето. Възможно ли е това да се случи с обикновен огън...

Кандилата постепенно се самозапалиха, а хората се умиваха с хладния огън, който в първите минути гори с по-ниска температура. Това е причината за възможността поклонниците да задържат ръката си над пламъка няколко секунди.

Физически измервания на огъня в първите му минути са провеждани под ръководството на професор А. Г. Хунджуа от МГУ. Ето какви са резултатите: Огънят се появява след молитвата на православния патриарх: свещите горят със студен огън, под 56 градуса, който постепенно се затопля и достига 600 градуса – нормална температура при върха на пламъка; обичайният дим над запалените свещи липсва. (Виж повече в

В първите секунди след слизането си Благодатният огън като жив плъзва по снопчето свещи и кандила

книгата на Колчурински „Чудо или подделка“.)

На Божи зроби става много чудеса, в параклиса „Пологане на Трънения Венец и бичуването“ се пази камъкът, на който е седял Христос, докато е бил поругаван. Когато си поставих ухото върху плочата, покривах камъка, защото видях, че и други поклонници правят така, установих, че се чуват ясно ударите с камък по Христовото тяло... Възможно ли е камъкът да запази звуков спомен от случилото се преди 2000 години?! Определено – да.

Върху иконата, изобразяваща Христос да стои на същия този камък, се вижда ясно как от раните Му по краката в различни етапи от време е текло кръв и миро. Реликвите, свързани с живота и дейността на на-

При камъка на поруганието още отекват ударите от бичуването на Иисус Христос

шия Спасител, са известни. Плащаницата, светите звоздеи, сударционът, тръненият венец и многото парченца от светия Кръст потвърждават, че Христос беше разпнат, погребан и възкръсна, за да може всеки от нас, като повярва в Него, да има вечен живот. Амин.

Откъс от подготвената за публикуване книга
„Съвременни чудеса в Църквата“
Петър СТОИЛОВ

Внеделния ден на 2 април Негово Преосвещенство Мелнишки еп. Герасим, главен секретар на Св. Синод на БПЦ, отслужи в Руския храм-подворие „Св. Николай Мирликийски“ великопостното чинопоследование Пасия.

Това е богослужебно установление, съставено през XVII в. от Киевския митрополит светел Петър (Могила), създател на много литургични форми.

То е залегнало в типа на Руската православна църква през XX в., като първоначално било изпълнявано в южните области на Русия, а впоследствие и повсеместно.

Пасията (на лат. *страдание*) се изпълнява 4 пъти в годината (според броя на евангелистите), последователно, в неделните дни на Великия пост, след

Великопостното последование Пасия

Неделя Православна. Тези богослужби спомнят за спасителните страдания на Господ Иисус Христос и напомнят на християните за жертвата, която Месия е направил за нас хората, като същевременно с това има за цел духовно да укрепява вярващите в дните на продължителния Велик пост.

На всяка Пасия, след като бъде отслужена велика вечерня, се изпълнява Акатист на Христовите страдания и се прочитат евангелските повествования за последните Божествени страдалчески дни. На първата се чете 26 – 27 гл. от св. Матей, на втората:

14-15 от св. Марк, на третата: 22 - 23 от св. Лука, на четвъртата: 18 и 19 от св. Йоан Богослов.

Негово Преосвещенство еп. Герасим тържествено бе посрещнат в храма и сърдечно приветстван от архимандрит Филип, настоятел на Руския храм-подворие. Епископът благослови присъстващите и даде начало на великопостната богослужба. Заедно с него съслужиха архимандрит Филип, свещениците Дилан Цветков, Димитър Тухчиев и Николай Купчийски.

Благоуханието на тамяна, запалените свещи – единствената светлина в храма, ритмичният звук

на кадилницата се редуваха с трогателните слова на Акатиста, умилиелното пение на храмовите певци и изразителното четене на духовниците. Застанало пред Христовия кръст, църковното изпълнение се молеше, покланяше и мълвеше: „Слава, страстем Твоим, Господи!“

Кулминация и същевременно завършек на богослужбата бе прочитане-

то на евангелския текст на св. апостол и евангелист Йоан, впечатляващо изпълнен от еп. Герасим на църковнославянски език. Умилиелното последование в унисон с прекрасните изпълнения на храмовия хор завърши, а вярващите със земни поклони и целуване засвидетелстваха своята любов и преданост към Спасителя.

Весела ИГНАТОВА
www.mitropolia-sofia.org

ЦЪРКВАТА И ДЕЦАТА

Богородичният канон и акадист пред иконата „Пресв. Богородица – Златна ябълка“

Високопреосвещеният Пловдивски митрополит Николай възглави на **31 март** богослужебното последование Малко повечерие с целия Богородичен канон и акадист в храм „Успение Богородично“, в асеновградския квартал „Горни Воден“. Последованието се състоя пред прочутия светиня – чудотворната икона с образа на Божията Майка „Света Богородица – Златна ябълка“. Молитвено участие взеха Негово Преосвещенство Знеполски епископ Арсений – първи викарий на митрополита, ставр. ик. Добромир Костов – протосингел, ик. Деян Стоенчев – духовен надзорник, ставр. ик. Йордан Георгиев – архiereйски наместник на Асеновградска духовна околия, храмовото духовенство и свещеници от епархията.

Архиепископът бе посрещнат в двора на храма от множество миряни, сред които имаше и много щастливи майки с деца, някои от които родени по застъпничеството и молитвите на Небесната наша Владчица Пресвета Богородица. От Векове тя дарява милостиво благодатни изцеления на телесни и душевни недъзи и рожби на благочестиви християнски семейства.

В храма отекнаха онези думи, изпети някога от жителите на Константинопол след чудотворното им спасение по молитвите на Божията Майка: „На тебе, Богородице, Поборнича-воевода, ние, твоите раби, след като се избавихме от злици, пеем победни и благодарствени песни. И понеже имаш непобедима сила, от всяка-

ви опасности ни освободи, та велегласно да ти пеем: Радвай се, Невесто невестина!

Архиепископът на Пловдивска епархия се обърна към всички с думите: „Не почувствахте ли душите си прегърнати в майчинската милувка на благодатната Небесна Царица – Божията Майка и наша Майка, Пресвета Богородица – Пътеводителка? Не почувствахте ли нейната благодатна сила, когато се докосна до сърцата ни и те се изпълниха с молитвено умиление и душевен възторг? И ние със сърцата си, застанали пред чудотворния образ на Божията Майка, Викнахме многократно към нея: „Радвай се, Невесто невестина!“ Не почувствахте ли твърда, християнска надежда, тъй както и жителите на древния Константинопол били уверени, че по молитвите на Богородица, Бог няма да допусне сарацините да превземат града им. Утвърдени в християнската надежда, която е Велика добродетел, не посрамила никога досега, ние сме уверени, че Бог, по молитвите на Пресвета Богородица, с нейния благодатен покров и помощ, не ще позволи врагът на нашето спасение да разруши крепостта на душата ни, за да нахлуе вътре и я превземе“.

Десетки души останаха вътре в храма през цялата нощ, за да насочат душите и сърцата си към Пресвета Богородица, молейки устремно за нейната безкрайна милост, помощ и закрила.

Пловдивска митрополия

Детска кампания „Спаси икона“

С благословението на Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит, в дните преди светлия празник Възкресение Христово официално бе поставено началото на кампания „Спаси икона“, по идея на деца от неделното училище при храм „Рождество Христово“ в жк „Младост“ 3.

Инициативата възниква спонтанно у децата по време на богословските ни занимания и с въздушление е възприета от всички духовници и миряни в енорията. Както обяснява учителката в неделното училище, Велика Андонова, целта е да бъдат избавени от изхвърляне и унищожаване све-

чени изображения, поставени върху опаковки, публикации във вестници и списания.

Децата веднага отправят апел към всички, които имат наглед такива „непотребни“ икони – да ги дарят в храма, а там малките християнчета чрез въображението си ги превръщат в картички и други подаръци, които разпродават благотворително. Пак по тяхна идея събраните средства ще се предоставят за лечение на онкоболни деца.

Идеята бързо набира популярност и много хора от София и страната с готовност се включват в инициативата. Още първата неделя след оповестяването на кампанията,

към храма потичат многобройни икони от опаковки, списания и вестници. Децата се заемат да ги претворят във великденски подаръчета и част от тях веднага намират своите купувачи. На втората седмица кампанията се разраства и в нея се включват още няколко неделни училища от столицата, интерес и желание изявяват и деца от цялата страна.

– *Може ли да се каже, че това е детска кампания?*
В. Андонова: Абсолютно. По тяхна идея е всичко, което се случва.
 – *Кое е най-ценното в кампанията?*
 – Най-ценното на кампанията е децата да се научат на почит към иконите и да проявят творческо въображение, което да претворят в образи.
 – *Какво очаквате като резултат?*
 – Тази грижа за иконите извън храма да се превърне в традиция... Всяка година, особено по Великден, да се събират и всички заедно в единомислие и братолубие да творим и правим добро.
 – *Къде можем да срещ-*

нем тези „непотребни“ икони?

– Освен в списанията, литературата, вестниците... напоследък се срещат и в опаковките за яйца в магазините. Миналата година на един стелаж в голям магазин бяха поставени само опаковки с такива икони – образите на св. Богородица, на Христос, също и с християнските символи. Тези икони искаме ние, както и други ненужни и повредени икони, за да им вдъхнем нов живот и да донесем радост на много хора.

– *Каква е съдбата на иконите от магазините?*

– Тъжна, за съжаление, отиват в кофата за боклук. Като потребители вземаме това, което ни е нужно, а другото изхвърляме. Ние с децата от неделното училище искаме да покажем, че ненужното за повечето хора – може да бъде много важно и полезно за нас. Нещо повече, чрез него ние можем да правим добро и да подпомагаме.

– *Какъв апел отправяте към хората, които ще чуят за вашата инициатива?*

– Дарете икони от сър-

НОВИ КНИГИ

„Най-безценният бисер“

Синодално издателство има радостта да представи първата си книга, предназначена за най-малките читатели, или просто още слушатели, както и за техните близки. Това е приказката „Най-безценният бисер“, изкусно илюстрирана и разказана в духа на православната традиция и живот.

Илюстрациите са на Александрос Циакирис по изданието на солунското издателство „Синаксари“,

които, вдъхновени от православната иконопис, запознават децата отблизо с това богочовешко изкуство.

Съдържанието разказва за стар подвижник, който живее усамотено в пустинята, когато изненадващо пред него се изправя неочакван посетител – зъл разбойник. Тяхната среща е чудна история, извършва от самата съкровищница на православното предание и по неподправен начин тя докосва чистото детско сърце.

Книгата се разпространява от Синодално издателство и църковните книжарници. Цена 5.00 лв.

При закупуване на количества над 10 бр. се ползва 20% отстъпка.

Телефон за заявки: 02/980 30 16.

це, а ние ще направим добро на децата, които наистина имат нужда!

Детската кампания „Спаси икона“ продължава до Светлата седмица, а учителката и децата очак-

ват да получат икони в храм „Рождество Христово“, жк „Младост“, и да ги превърнат в красиви подаръчета.

Весела ИГНАТОВА
mitropolia-sofia.org

ЗАПЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА „Църковен вестник“ за 2017 г.

1 година ..... 30,00 лв.
 6 месеца ..... 15,00 лв.
 3 месеца ..... 7,50 лв.
 ед. цена ..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
 СВ. СИНОД, София – 1000
 ул. „Оборище“ № 4
 тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
 e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
 Анула Христова

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
 УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
 IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSGF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.